Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru
Cofnodion y cyfarfod ar ddydd Mawrth 20 Medi 2022

Aelodau:	
Lindsay Foyster	Cadeirydd ac aelod anweithredol
Adrian Crompton	Prif Weithredwr ac Archwilydd Cyffredinol Cymru
Alison Gerrard	Aelod anweithredol a Chadeirydd y Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol ac Adnoddau Dynol
Adam Marshall	Aelod a etholwyd o blith y cyflogeion
Anne Beegan	Aelod a etholwyd o blith y cyflogeion
Elinor Gwynn	Aelod anweithredol
Ian Rees	Aelod anweithredol a Chadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg
Kevin Thomas	Aelod a benodwyd o blith y cyflogeion a Chyfarwyddwr Gweithredol y Gwasanaethau Corfforaethol (CGGC)
Ymddiheuriadau:	
David Francis	Aelod anweithredol ac Uwch Gyfarwyddwr Annibynnol
Hefyd yn bresennol:	
Anne-Louise Clark	Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu a Newid (CGCN)
Ann-Marie Harkin	Cyfarwyddwr Gweithredol Gwasanaethau Archwilio (CGGA)
Katherine Drysdale	Ysgrifennydd y Bwrdd (cofnodion)
Ceri Hughes	Rheolwr y Rhaglen Newid (eitem 2)
Nicola Evans	Pennaeth Cyllid (eitemau 1 i 4)
Matthew Edwards	Cyfarwyddwr Archwilio (eitemau 1 i 4)

Eitem	Agenda
1.	Croeso’r cadeirydd ac ymddiheuriadau am absenoldeb
2.	Cynllun Blynyddol Dangosol
3.	ISA315 – Ei Heffaith a’i Rhoi ar Waith
4.	Amcangyfrif a Chynllun Ffioedd Drafft
5.	Unrhyw fater arall
6.	Dyddiad y cyfarfod nesaf
7.	Bwrdd – Datblygiad y TAG (sesiwn breifat)

Eitem	Cofnodion	Cam Gweithredu
Eitemau Sefydlog		
1.	**Croeso’r cadeirydd ac ymddiheuriadau am absenoldeb**	
1.1	Fe wnaeth y Cadeirydd groesawu’r aelodau a'r rhai a oedd hefyd yn bresennol. Nododd ymddiheuriad am absenoldeb gan David Francis.	
1.2	Nododd y Cadeirydd fod absenoldeb David Francis yn golygu na fyddai cworwm yn y cyfarfod. Yn unol â Chylch Gorchwyl y Bwrdd diben y	

Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru
Cofnodion y cyfarfod ar ddydd Mawrth 20 Medi 2022

Eitem	Cofnodion	Cam Gweithredu
	cyfarfod hwn fyddai cynnal trafodaethau anffurfiol yn unig a byddai unrhyw benderfyniadau'n cael eu gohirio tan y cyfarfod busnes ar 27 Medi 2022.	
2.	**Cynllun Blynyddol Dangosol**	
2.1	Cyflwynodd Rheolwr y Rhaglen Newid bapur a oedd yn amlinellu'r broses i ddatblygu'r Cynllun Blynyddol ar gyfer 2023-24 a Dangosyddion Perfformiad Allweddol (DPA). Eglurodd: • y byddai datblygu'r Cynllun Blynyddol yn gynnar o gymorth i'w gysoni â'r Amcangyfrif; a • bod fformat y Cynllun Blynyddol wedi'i fwriadu i gyd-fynd yn strwythurol ac yn thematig â'r Strategaeth Pum Mlynedd.	
2.2	Mewn ymateb i gwestiwn am gyflawni'r Cynllun Blynyddol, eglurodd Rheolwr y Rhaglen Newid fod cynlluniau busnes lleol wedi cael eu datblygu gyda blaenoriaethau wedi'u hadnabod ar gyfer pob maes o fewn y sefydliad. Fodd bynnag, gallai'r broses cynllunio busnes gael ei gwella i ymgorffori cerrig milltir allweddol ar gyfer cyflawni ac i ddarparu cyswllt eglur (edefyn aur) rhwng busnes o ddydd i ddydd a'r cynlluniau busnes ac yna â chyflawni'r Cynllun Blynyddol a'r Strategaeth Pum Mlynedd.	
2.3	Bu'r Bwrdd yn trafod strwythur arfaethedig y Cynllun Blynyddol drafft ac fe awgrymwyd cynnwys peth naratif i egluro'r cynnydd o ran cyflawni'r Cynllun Blynyddol cyfredol ac amlygu materion arwyddocaol sy'n dod i'r amlwg neu angen am newid dull. Eglurodd y CGCN y byddai naratif byr yn werthfawr, ond roedd hi'n awyddus i sicrhau nad oedd y Cynllun Blynyddol yn ailadrodd ffurf na chynnwys yr Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon a oedd yn darparu'r sylwebaeth fanwl ar gynnydd. Byddai'r TAG yn ystyried sut i adlewyrchu materion a heriau arwyddocaol mewn naratif byr yn llawn gwybodaeth er mwyn rhoi ymdeimlad o gynnydd, gan nodi bod materion o'r fath yn debygol o ddod i'r amlwg yn ystod y flwyddyn trwy'r adroddiadau chwarterol ar berfformiad.	TAG
2.4	Fe wnaeth y Bwrdd ystyried cynnwys y Cynllun Blynyddol drafft, yn arbennig: • cyfathrebu a dargedir ac sy'n cael effaith fawr a chynnwys mwy o gyd-destun i ddangos diben gweithgarwch cyfathrebu a'r dull strategol o ran gweithgarwch cyfathrebu gyda gwahanol gynulleidfaoedd. Nododd y Bwrdd fod gwaith ar y gweill i fapio perthnasoedd â rhanddeiliaid i gynyddu'r effaith allanol i'r eithaf ac, fel llinyn ar wahân, i ddenu pobl i weithio i Archwilio Cymru trwy gyflawni'r Strategaeth Pobl a Datblygu Sefydliadol; • darpariaeth y Gyfnewidfa Arfer Da, a pha un a fyddai hon yn perthyn yn well i'r edefyn diwylliant. Nododd y Bwrdd, er ei bod yn berthnasol o ran diwylliant, fod y Gyfnewidfa Arfer Da'n cynnwys pwyslais cryfach ar gynyddu cyrhaeddiad ac effaith allanol gwaith yr Archwilydd Cyffredinol	

Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru
Cofnodion y cyfarfod ar ddydd Mawrth 20 Medi 2022

Eitem	Cofnodion	Cam Gweithredu
	i'r eithaf, gan ganolbwyntio ar y materion sylfaenol sy'n effeithio ar y sector cyhoeddus yng Nghymru; • y Gymraeg, gan nodi bod Swyddog y Gymraeg newydd wedi cael ei benodi a'i fod yn cynnal adolygiad i nodi cryfderau ac unrhyw fylchau i oleuo datblygiad strategaeth newydd y Gymraeg y byddai ef yn canlyn arni â hi gyda mewnbwn gan, ac ymgysylltiad â, rhwydwaith presennol y Gymraeg; • sut yr oedd risgiau a chyfleoedd strategol wedi goleuo'r cynllun, a'r potensial ar gyfer datblygu'r adran ar yr amgylchedd gweithredu i fod yn fwy diamwys; a • sut y dylai'r adran ar yr amgylchedd gweithredu adlewyrchu materion cyfredol. Yn y broses o ddatblygu'r Cynllun Blynyddol drafft, byddai Rheolwr y Rhaglen Newid yn adolygu'r themâu a oedd wedi'u cynnwys i sicrhau eu bod yn gyfredol. Nododd y Bwrdd fod disgwyl hefyd i'r adran hon adlewyrchu dull mwy thematig, tymor hwy o ddatblygu'r rhaglen o waith archwilio.	
2.5	Eglurodd y CGCN y byddai'r adolygiad o Ddangosyddion Perfformiad Allweddol yn canolbwyntio ar ddarparu cyfres o fesurau i roi cymorth effeithiol i redeg y busnes a chyflawni rhaglen waith yr Archwilydd Cyffredinol, gan adlewyrchu'r amgylchedd gweithredu, blaenoriaethau allweddol a newid yn null y rhaglen o waith archwilio.	
2.6	Diolchodd y Bwrdd i'r CGCN a Rheolwr y Rhaglen Newid am y gwaith datblygu cynnar ar y Cynllun Blynyddol drafft a gofynnodd fod y Bwrdd yn cael gwybodaeth gyson am y cyfeiriad teithio ar gyfer y Cynllun Blynyddol drafft a'r Dangosyddion Perfformiad Allweddol sy'n ei ategu.	
3.	**ISA315 – Ei Heffaith a'i Rhoi ar Waith**	
3.1	Cyflwynodd y CGGA ddiweddariad ar safonau archwilio newydd ISA315 ac ISA330 er mwyn rhoi diweddariad i'r Bwrdd a goleuo'i ystyriaeth i'r Amcangyfrif drafft ar gyfer 2023-24. Amlinellodd y canlynol: • newidiadau allweddol mewn dull archwilio; • effaith a risgiau posibl i Archwilio Cymru; a • gweithgarwch a gyflawnwyd ac sydd ar y gweill i reoli'r modd y rhoddir y safonau ar waith a lliniaru risgiau posibl.	
3.2	Eglurodd y CGGA: • fod dull Archwilio Cymru'n cael ei oleuo gan brofiadau rhaglenni peilot y Swyddfa Archwilio Genedlaethol ac Audit Scotland i roi'r dull newydd ar waith, yn ogystal ag allbynnau o'r cwmnïau archwilio, a oedd yn dynodi cynnydd sylweddol mewn gweithgarwch asesu risgiau ac yn yr angen am gymysgedd sgiliau mwy cyfoethog ym mlwyddyn gyntaf y gwaith i roi'r safonau ar waith, fel a adlewyrchir yn yr Amcangyfrif drafft; ac	

Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru
Cofnodion y cyfarfod ar ddydd Mawrth 20 Medi 2022

Eitem	Cofnodion	Cam Gweithredu
	• y byddai gwaith sylweddol yn cael ei wneud rhwng mis Ionawr a mis Mawrth bob blwyddyn i gynnal asesiadau risg a chadarnhau gofynion o ran sgiliau ac adnoddau.	
3.3	Bu'r Bwrdd yn trafod: • sut y gellid paratoi cyrff a archwilir ar gyfer y dull newydd, gan nodi bod Cyfarwyddwyr yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i gyrff a archwilir am y dull newydd a'i effaith, gan gynnwys y meysydd lle gellid gofyn mwy o gwestiynau ac i amlygu pwysigrwydd dangos trefniadau llywodraethu da a dull cryf o reoli risgiau; • yr amseriad ar gyfer rhoi'r safonau ar waith a pha un a oedd digon o amser wedi cael ei ganiatáu i sicrhau bod adnoddau ar gael ac yn eu lle, yn enwedig os oedd angen recriwtio'n allanol mewn marchnad swyddi gystadleuol. Nododd y Bwrdd fod yr opsiynau ar gyfer darparu adnoddau'n cynnwys hyfforddeion ym mlynyddoedd 3 a 4 o'u rhaglen a defnyddio contractwyr tymhorol presennol; • cywirdeb amcanestyniadau ar gyfer taliadau ychwanegol, gan nodi y gallai costau a ysgwyddir ac a godir eleni oleuo'r broses o roi'r safonau ar waith y flwyddyn nesaf, ond nad oedd modd osgoi peth ansicrwydd ar yr adeg hon; • pa un a fyddai Archwilio Cymru'n gallu cyflawni archwiliadau ar amser, gan nodi bod templedi a methodolegau yn eu lle ac y byddai terfynau amser yn cael eu hadolygu'n gyson wrth i waith cynllunio fynd rhagddo; • sut i sicrhau dull cymesur a chyson, gan nodi y byddai hyn yn cael ei gefnogi trwy hyfforddiant a goruchwyliaeth sy'n digwydd yn barhaus, proses adolygu i ddysgu gwersi a threfniadau ansawdd archwilio; a hefyd • y dull o asesu risg a fyddai'n cael ei oleuo gan wybodaeth gan dimau archwilio ariannol a pherfformiad.	
3.4	Eglurodd yr Archwilydd Cyffredinol ei fod yn llwyr ymwybodol o effaith bosibl y safonau newydd a chynlluniau i'w rhoi ar waith a'i fod wedi'i sicrhau gan y dull a arweinir gan y CGGA.	
3.5	Diolchodd y Bwrdd i'r CGGA am y diweddariad a'r cyfle iddo ddeall ac archwilio'r goblygiadau ar gyfer Archwilio Cymru.	
4.	**Amcangyfrif a Chynllun Ffioedd Drafft**	
4.1	Cyflwynodd y Pennaeth Cyllid bapur a oedd yn amlinellu: • amserlen, cyd-destun a chynnwys yr Amcangyfrif drafft ar gyfer 2023-24; • ychwanegiadau a wnaed i fynd i'r afael ag argymhellion y Pwyllgor Cyllid; • sut yr oedd yr Amcangyfrif drafft yn adlewyrchu'r dull a drafodwyd gan y Bwrdd ym mis Gorffennaf 2022;	

Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru
Cofnodion y cyfarfod ar ddydd Mawrth 20 Medi 2022

Eitem	Cofnodion	Cam Gweithredu
	• y newidiadau disgwyliedig i gyllid Cronfa Gyfunol Cymru rhwng 2022-23 a 2023-24; • y gyllideb ar gyfer 2023-24 a risgiau cysylltiedig; • effaith ddisgwyliedig newidiadau i safonau archwilio gan gynnwys ISA315; • ymatebion cychwynnol i, ac adborth i gyfarwyddwyr archwilio ar, yr ymgynghoriad ynghylch y cynllun ffioedd; • y meysydd sydd eto i'w hymgorffori yn yr Amcangyfrif drafft, gan gynnwys effaith IFRS16, yr ymgynghoriad ynghylch graddfeydd ffioedd a'r ymgynghoriad ynghylch newidiadau i Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol; a hefyd • y Cynllun Ariannol Tymor Canolig.	
4.2	Bu'r Bwrdd yn trafod y ddarpariaeth ar gyfer codiadau cyflog: • pa un a fyddai hon yn ddigonol a/neu'n briodol gan ystyried costau byw cynyddol a galwadau'r undebau llafur; • sut yr oedd yn cymharu â Chyrff Cyhoeddus eraill a Gyllidir yn Uniongyrchol a chyrff archwilio cyhoeddus eraill gan gynnwys ar draws ffrâm amser o ddwy flynedd; a • sut y gallai unrhyw godiadau cyflog uwchlaw'r swm a gyllidebwyd gael eu cyllido, gan gydnabod na fyddai cyllid Cronfa Gyfunol Cymru'n eu cwmpasu ac y byddai'n anodd cyflawni arbedion pellach. Mynegodd y Bwrdd ei ddymuniad i gefnogi staff a nododd fod y rheolwyr wedi trafod paratoi'r Amcangyfrif gyda'r undebau llafur ac eglurodd, er bod y Bwrdd yn awyddus i sicrhau cymaint o gyllid â phosibl ar gyfer cyflogau, fod y Pwyllgor Cyllid yn annhebygol o gefnogi cyllid nad oedd yn gyson â chyrff cymharol na'r sector cyhoeddus ehangach. Nododd y Bwrdd y byddai'n ofynnol gwneud penderfyniad ynglŷn â'r lefel cyllid y bwriedir ei cheisio ar gyfer codiadau cyflog yn ei gyfarfod ar 27 Medi.	
4.3	Bu'r Bwrdd yn trafod y canlynol yn fyr: • y newid arfaethedig mewn cyllid rhwng Cronfa Gyfunol Cymru a ffioedd a sut y gallai naratif cymhellol amlygu'r gwerth, i sector cyhoeddus a chyhoedd Cymru, a fyddai'n deillio o raglen dreigl o waith thematig a thrawsbynciol â ffocws mwy pendant; a • datblygu gronynogrwydd ar arbedion costau arfaethedig, a hynny'n cynnwys manylion unrhyw gamau i osgoi costau rhagamcanol ac effaith mesurau effeithlonrwydd staff.	
4.4	Byddai'r Pennaeth Cyllid yn ystyried trafodaeth y Bwrdd wrth ddatblygu'r Amcangyfrif ar gyfer ystyriaeth a phenderfyniad yng nghyfarfod busnes y Bwrdd. Estynnodd wahoddiad i'r aelodau ddarparu unrhyw fewnbwn pellach trwy e-bost cyn y cyfarfod hwnnw.	
5.	**Unrhyw Fater Arall**	
5.1	Nid oedd unrhyw fater arall.	

Bwrdd Swyddfa Archwilio Cymru
Cofnodion y cyfarfod ar ddydd Mawrth 20 Medi 2022

Eitem	Cofnodion	Cam Gweithredu
5.2	Fe wnaeth y Bwrdd nodi adborth y Cyfarwyddwr Archwilio ar ei brofiad o'r cyfarfod.	
6.	**Dyddiad y cyfarfod nesaf**	
6.1	Cyfarfod Busnes y Bwrdd, 10am Dydd Mawrth 27 Medi 2022	
7.	**Bwrdd – Datblygu'r TAG (sesiwn breifat)**	
7.1	Cyfranogodd y Bwrdd a'r TAG mewn sesiwn ddatblygu fer a oedd yn adeiladu ar y themâu o'r diwrnod datblygu ym mis Mai.	